

Literatura catalana del segle XX I

Codi: 100679

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500247 Llengua i literatura catalanes	FB	1	1
2501801 Estudis de Català i Espanyol	FB	1	1
2501902 Estudis d'Anglès i Català	FB	1	1

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Gemma Bartolí Masons

Correu electrònic: Gemma.Bartoli@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

L'assignatura no té prerequisits.

Objectius

L'objectiu formatiu de l'assignatura és que l'estudiant sàpiga contextualitzar els grans moviments i corrents de la literatura catalana del segle XX en relació amb les tradicions literàries universals. Així mateix, l'estudiant ha de conèixer-ne els autors i les obres més rellevants i ha de familiaritzar-se amb la bibliografia fonamental del període i amb les estratègies de lectura que li permetin elaborar un discurs crític.

Competències

Llengua i literatura catalanes

- Analitzar críticament la literatura catalana en relació amb les circumstàncies històriques en les quals s'inscriu.
- Aplicar conceptes, recursos i mètodes d'anàlisi literària a la literatura catalana tenint en compte el marc de la periodització de la història literària occidental.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Elaborar estudis de caràcter històric sobre la tradició literària catalana i anàlisis interpretatives sobre les tendències, els gèneres i els autors de la literatura catalana.
- Interpretar els textos literaris en profunditat des de bases filològiques (estilístiques, lingüístiques, etc.) i comparatives.

- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Valorar de manera argumentada i rigorosa les tendències principals i els autors i les obres més representatius de la literatura catalana.

Estudis de Català i Espanyol

- Analitzar críticament la literatura catalana en relació amb les circumstàncies històriques en les quals s'inscriu.
- Aplicar conceptes, recursos i mètodes d'anàlisi literària a la literatura catalana tenint en compte el marc de la periodització de la història literària occidental.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Elaborar estudis de caràcter històric sobre la tradició literària catalana i anàlisis interpretatives sobre les tendències, els gèneres i els autors de la literatura catalana.
- Interpretar els textos literaris en profunditat des de bases filològiques (estilístiques, lingüístiques, etc.) i comparatives.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Valorar de manera argumentada i rigorosa les tendències principals i els autors i les obres més representatius de la literatura catalana.

Estudis d'Anglès i Català

- Analitzar críticament la literatura catalana en relació amb les circumstàncies històriques en les quals s'inscriu.
- Aplicar conceptes, recursos i mètodes d'anàlisi literària a la literatura catalana tenint en compte el marc de la periodització de la història literària occidental.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Elaborar estudis de caràcter històric sobre la tradició literària catalana i anàlisis interpretatives sobre les tendències, els gèneres i els autors de la literatura catalana.
- Interpretar els textos literaris en profunditat des de bases filològiques (estilístiques, lingüístiques, etc.) i comparatives.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.

- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Valorar de manera argumentada i rigorosa les tendències principals i els autors i les obres més representatius de la literatura catalana.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar les eines informàtiques i saber consultar les fonts documentals específiques.
2. Comentar textos literaris, aplicant els instruments adquirits, atenent el context històric i sociocultural.
3. Construir un text escrit amb correcció gramatical i lèxica.
4. Construir un text oral amb correcció gramatical i lèxica.
5. Descriure el context històric de la literatura catalana contemporània i relacionar obres literàries amb el seu context històric i cultural.
6. Dominar l'expressió oral i escrita en llengua catalana.
7. Dur a terme treballs escrits i presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat.
8. Elaborar textos crítics sobre les tendències principals i els autors i les obres més representatius de la literatura catalana contemporània, i redactar assaigs originals, amb domini de la bibliografia pertinent, sobre autors i obres del període contemporani.
9. Exposar els coneixements sobre la història, l'art o altres moviments culturals.
10. Identificar els elements clau de la tradició cultural occidental a partir del segle XIX fins a l'actualitat.
11. Identificar els elements clau de la tradició cultural occidental a partir del segle XIX fins a l'actualitat.
12. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
13. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
14. Identificar les relacions de la literatura amb la història, l'art o altres moviments culturals.
15. Interpretar críticament obres literàries tenint en compte les relacions entre els diferents àmbits de la literatura i la relació de la literatura amb les àrees humanes, artístiques i socials.
16. Interpretar la tradició cultural occidental a partir del segle XIX i fins a l'actualitat, i reconèixer en un text contemporani els trets de la tradició occidental.
17. Interpretar textos en profunditat i aportar arguments per fer-ne l'anàlisi crítica.
18. Interpretar textos en profunditat i aportar arguments per fer-ne l'anàlisi crítica.
19. Mantenir una actitud de respecte cap a les opinions, valors, comportaments i pràctiques dels altres.
20. Potenciar la capacitat de lectura, interpretació i anàlisi crítica de textos literaris i lingüístics.
21. Potenciar la capacitat de lectura, interpretació i anàlisi crítica de textos literaris i lingüístics.
22. Realitzar treballs escrits i presentacions orals efectives i adaptades al registre adequat.
23. Reconèixer textos literaris des de bases filològiques i comparatistes, aplicar-les als textos de la literatura catalana contemporània i redactar anàlisis de la llengua literària de textos catalans contemporanis.
24. Redactar assaigs històrics i interpretatius sobre la tradició literària catalana contemporània, i exposar i argumentar visions de conjunt sobre fenòmens de la literatura catalana contemporània.
25. Utilitzar la informació d'acord amb l'ètica científica.

Continguts

TEMARI

1. El Modernisme. Característiques i evolució del moviment. Les teories estètiques i literàries.
 - 1.1. La poesia. Joan Maragall i la poètica de la "paraula viva". La introducció del Simbolisme.

1.2. El conte i la novel·la. La crisi del Naturalisme. La novel·la simbòlica (Casellas, Víctor Català, P. Bertrana, Pous i Pagès).

1.3. El teatre. El teatre simbolista (Santiago Rusiñol, Adrià Gual). El teatre d'idees (Ignasi Iglésias, J. Puig i Ferreter).

2. El Noucentisme. Origen i formació del moviment. Característiques i evolució.

2.1. La jerarquització dels gèneres literaris. Eugeni d'Ors.

2.2. La poesia. Josep Carner. Els inicis de Carles Riba. L'obertura a les primeres avantguardes.

2.3. El conte i la novel·la.

2.4. El teatre.

3. Els anys de la Dictadura i la República (1923-1939). Evolució històrica i canvis polítics.

3.1. La poesia. La tradició vuitcentista (Josep M. de Sagarra). Carles Riba. J. V. Foix. Marià Manent. Els poetes joves dels anys 30 (Rosselló-Pòrcel. Joan Teixidor, Joan Vinyoli).

3.2. El conte i la novel·la. J. Puig i Ferreter, Prudenci Bertrana. Carles Soldevila, Miquel Llor, J. M. de Sagarra. Francesc Trabal. Salvador Espriu. Periodisme: Josep Pla.

3.3. El teatre. La comèdia burgesa. El nou teatre poètic.

LECTURES OBLIGATÒRIES

Raimon CASELLAS, ***Els sots feréstecs***. Barcelona: Edicions 62 («Les Millors Obres de la Literatura Catalana», 85), 1982. N'hi ha moltes altres edicions.

Jordi CASTELLANOS, «La novel·la simbòlica. Raimon Casellas», dins Joaquim MOLAS (dir.), *Història de la literatura catalana. Part moderna*, vols. VIII. Barcelona: Ariel, 1986, p. 485-500.

Víctor CATALÀ, ***La infanticida***. Barcelona: La Sal, 1984.

Santiago RUSIÑOL, ***L'alegria que passa. El jardí abandonat***. Barcelona: Edicions 62, 2012. N'hi ha moltes altres edicions.

Eugeni d'ORS, ***La Ben Plantada***, a cura de Xavier Pla. Barcelona: Quaderns Crema, 2004. Edició recomanada.

Carles SOLDEVILA, ***Fanny***. Barcelona: Edicions 62 («Labutxaca»), 2008. N'hi ha moltes altres edicions.

Jordi CASTELLANOS, «Narrativa catalana i erotisme (1862-1936)», *L'Avenç*, núm. 123 (febrer 1989), p. 28-33.

Josep Maria de SAGARRA, ***Cançons de rem i de vela***, a cura de Roser Armengol. Barcelona: Hermes, 2002.

Metodologia

L'assignatura es distribueix en sessions teòriques i seminaris de lectura. Les sessions teòriques amb tots els alumnes tenen un caràcter panoràmic i contextualitzador i van acompanyades del comentari de textos teoricocrítics. Les sessions dedicades a la

lectura se centren en l'anàlisi de les obres de lectura obligatòria i d'altres textos complementaris. Els estudiants disposen d'una llista de llibres i d'unes referències bibliogràfiques associades de lectura obligatòria.

El calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura. Es penjarà també al Campus Virtual, on l'alumnat podrà trobar la descripció detallada dels exercicis i pràctiques, els diversos materials docents i qualsevol informació necessària per a l'adequat seguiment de l'assignatura. En cas de canvi de modalitat docent per raons sanitàries, el professorat informarà dels canvis que es produiran en la programació de l'assignatura i en les metodologies docents.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Discussió a classe de textos literaris, teòrics i crítics	17,5	0,7	7, 14, 15, 16, 19, 20, 23, 24
Exposició del professor dels punts del programa i contextualització de les lectures	35	1,4	14, 15, 16, 20
Tipus: Supervisades			
Exposició oral de les lectures de textos literaris, teòrics i crítics	15	0,6	1, 7, 14, 15, 16, 18, 19
Lectura guiada de textos	20	0,8	15
Tipus: Autònomes			
Comentari escrit de textos literaris, teòrics i crítics	26,5	1,06	1, 8, 14, 15, 16, 20, 24
Fonts i recursos documentals	30	1,2	1, 14

Avaluació

Activitats

Participació en discussions de grup i presentacions: 20 %

Lliurament de treballs: 30 %

Prova final escrita: 50 %

En el moment de realització de cada activitat avaluativa s'informarà (per Moodle) del procediment i data de revisió de les qualificacions. Per poder aprovar l'assignatura caldrà treure una nota mínima de 5.

Si no s'ha suspès cap activitat però no s'ha aprovat l'assignatura, la nota final serà No Avaluable.

Recuperació

Per fer la recuperació cal haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats no inferiors a dues tercers parts de la qualificació total de l'assignatura (treballs i prova final escrita).

La recuperació només es podrà fer si la nota global se situa entre 3,5 i 4,9. Només es podrà recuperar la prova final escrita. La nota màxima de recuperació serà un 5.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. Si es produeixen diverses irregularitats en els actes, la qualificació final d'aquest assignatura serà 0.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, assegurant que tot l'estudiantat hi pot accedir.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Lliurament de treballs	30%	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25
Participació en discussions de grup i presentacions	20%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25
Prova final escrita	50%	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA ESSENCIAL

Glòria BORDONS, Jaume SUBIRANA (eds.), *Literatura catalana contemporània*. Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta / Proa («Biblioteca Oberta. Àgora»), 1999.

Enric BOU (dir.), *Nou diccionari 62 de la literatura catalana*. Barcelona: Edicions 62, 2000.

Àlex BROCH. *Diccionari de la literatura catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2008.

Ferran CARBÓ, Vicent SIMBOR, *Literatura catalana del segle XX*. Madrid: Síntesis («Movimientos y épocas», 14), 2005.

Joan FUSTER, *Literatura catalana contemporània*. Barcelona: Curial, 1972.

Jordi CASTELLANOS (ed.), *Guia de literatura catalana contemporània*. Barcelona: Edicions 62, 1973.

Jordi MALÉ, Laura BORRÀS (eds.), *Poètiques catalanes del segle XX*. Barcelona: Editorial UOC, 2008.

Joaquim MOLAS (dir.), *Història de la literatura catalana. Part moderna*, vols. VIII. IX, X i XI. Barcelona: Ariel, 1986-1987.

Josep M. LLOMPART, *La literatura moderna a les Balears*. Palma de Mallorca: Moll, 1964.

Ramon PANYELLA, Jordi MARRUGAT (eds.), *L'escriptor i la seva imatge. Contribució a la història dels intel·lectuals en la literatura catalana contemporània*. Barcelona: Grup d'Estudis de Literatura Catalana Contemporània / L'Avenç («Traces Llibres», 1), 2006.

Vicent SIMBOR, *Els fonaments de la literatura contemporània al País Valencià (1900-1939)*. Barcelona: Institut de Filologia Valenciana / Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1988.